

Algemene reactie:

Zoals laatst aan de Tweede Kamer gemeld, lopen de procedures die reeds beschikken over een Buitenlands Kind ter Adoptie-nummer voorlopig in ieder geval door; dat zijn er ongeveer 500 in totaal. De komende maanden zal verder gewerkt worden aan een afbouwplan, in samenwerking met de betrokken partijen zoals de Raad voor de Kinderbescherming, FIOM, de Centrale Autoriteit en vergunninghouders. Als dit plan in september richting de Tweede Kamer wordt gestuurd, zal meer duidelijkheid komen over het wel/niet kunnen vervolgen van de adoptieprocedure.

De documenten waaruit wordt geciteerd, de werkversie, betreffen documenten die dienen ter verzameling en samenvoeging van informatie uit de landen die geanalyseerd zijn, zoals ook Hongarije geanalyseerd is. De landenanalyse zelf is bewust een compact overzicht van de informatie waarbij minder wordt ingezoomd op specifieke details.

De informatie uit de werkversies is meegenomen in de analyse, maar wordt daarom niet allemaal concreet genoemd in de gepubliceerde versie van de analyse. Redenen waarom sommige zaken wel, niet, of op andere wijze vermeld zijn in de gepubliceerde versie kunnen zijn dat er nieuwe informatie beschikbaar was of dat er informatie verouderd bleek.

1. armoede

werkversie: de kindbeschermingswetgeving verbiedt dat kinderen vanwege armoede uit huis worden geplaatst. armoede is (samen met beperkte preventie- en vroege interventie voorzieningen) echter een van de meest voorkomende redenen waarom kinderen niet bij hun eigen ouders opgroeien. in 2014 concludeerde de Hongaarse ombudsman dat ongeveer 30% vanwege armoede gescheiden zijn van hun familie en nog veel meer wegens het ontbreken van sociale voorzieningen (ISS)

-> waarom is besloten dit niet in de gepubliceerde versie te zetten?

Dit betreft informatie uit 2014 en is verouderd.

2. bezwaar biologische ouders

-werkversie: ouders krijgen besluit adoptie kind op schrift, hebben 15 dg om bezwaar te maken en daarna binnen 15 dg beroep. 40% ouders maakt bezwaar, beroep wordt zelden gedaan (WCA18)

-gepubliceerde versie: biologische ouder krijgt beslissing op schrift en kan bezwaar maken en in beroep gaan. beroepsprocedures komen in de praktijk nauwelijks voor

-> waarom is besloten om in de gepubliceerde versie het percentage ouders dat bezwaar maakt niet te vermelden?

Er waren geen recente cijfers beschikbaar. Het is bovendien lastig om dit cijfer te duiden. Bezwaar maken is immers de eerste stap. Als na behandeling van het bezwaar geen beroep meer wordt ingesteld, hebben biologische ouders daartoe kennelijk geen reden meer gezien (al dan niet omdat hun bezwaar is gehonoreerd).

3. afstammingsinformatie

-werkversie: geadopteerde heeft mogelijkheden recht op afstammingsinformatie uit te oefenen. info wordt eeuwigdurend bewaard. 1e ouders en siblings moeten toestemming geven voor inzage in dossier. als ze niet benaderd kunnen worden kan geadopteerde

dossier inzien maar niet info over ouders/siblings. als ouders overleden zijn kan info bekend worden gemaakt tenzij ouders hebben vastgelegd dat het geheim moet blijven. identiteit kan geheim blijven als onthulling niet in belang kind is (bv kindermishandeling) (ISS). er vindt belangenafweging plaats als 1e ouders geen toestemming geven voor verstrekken info, dan weegt belang 1e ouders zwaarder dan dat van kind (WCA). identiteit 1e ouders is in adoptievoorstellen wel bekend (NAS)
-gepubliceerde versie: het kind heeft in Hongarije mogelijkheden om zijn recht op afstammingsinformatie uit te oefenen

->volgens de werkversie kunnen de biologische ouders en broers en/of zussen bezwaar maken en weegt het belang van de biologische ouders zwaarder als er een belangenafweging wordt gemaakt. Waarom is er voor gekozen om dit niet te vermelden in de gepubliceerde versie?

In de praktijk is gebleken dat afstammingsinformatie in de Nederlandse adoptievoorstellen bekend is.

4. kosten

-werkversie: kosten; Hongaarse wet schrijft voor dat geen financieel gewin mag zijn voor personen of organisaties bovenop onkosten maar er is geen wetgeving of toezicht voor/op kosten interlandelijke adoptie. volgens FR en US zijn er geen vergoedingen voor int. adoptie uit Hongarije (ISS). Kosten ongeveer 16.000 euro (NAS)
-gepubliceerde versie: kosten 16.000

->waarom is er voor gekozen om de informatie over de Hongaarse wet en het gebrek aan toezicht niet op te nemen in de gepubliceerde versie?

->controleert de CA de bedragen die adoptieouders moeten betalen voor een adoptie uit Hongarije? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Zoals eerder aangegeven is de landenanalyse bewust een compact overzicht van de informatie waarbij minder wordt ingezoomd op specifieke details. Voor alle landen is alleen het totaalbedrag aan kosten opgenomen in de publieksgerichte samenvatting. De bemiddelingskosten bestaan uit de kosten voor tolken, vertalers, reizen, personeel en bureaunkosten. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom de kosten in Nederland hoger liggen, bijvoorbeeld vanwege bepaalde kwaliteitswaarborgen of procedurestappen.

5. jeugdstelsel

-werkversie: UNICEF is actief in Hongarije, schetst geen positief beeld van situatie; veel armoede en onvoldoende hulp en ondersteuning voor ouders (WCA) / ouders en kinderen hebben beperkt toegang tot klachtenprocedures en ondersteuning in het kinderscherming stelsel als de voogd of de maatschappelijk werker beslissingen zouden nemen die niet in het belang van het kind zijn (ISS). het tekort aan voldoende steun voor gezinnen ter voorkoming van uithuisplaatsing wordt ook in het gesprek met UNICEF gesignaleerd (WCA). Daar zou meer op ingezet moeten worden alvorens tot adoptie kan worden overgegaan (ISS).
-gepubliceerde versie: het jeugdstelsel biedt ondersteuning aan ouders en is er op gericht kinderen zoveel mogelijk thuis te laten opgroeien. er is extra ondersteuning voor minderheidsgroepen zoals kwetsbare Roma doelgroep / de jeugd beschermingswetgeving van Hongarije is goed op orde. In de praktijk ligt de focus op het preventief voorkomen van scheiding tussen ouders en kind en op terugplaatsing als het kind toch uit huis geplaatst wordt.

->de kwalificaties over het jeugdstelsel in de gepubliceerde versie van de landenanalyse lijken niet te stroken met de informatie in de werkversie, waar door organisaties als UNICEF en ISS wordt geconstateerd dat ouders niet voldoende worden ondersteund. Kunt u uitleggen hoe dit komt?

De informatie van ISS en Unicef dateerde uit 2018. In het werkbezoek van 2022 is daar uitgebreid over gesproken. In de landenanalyse is meegewogen dat Hongarije inspanningen verricht om het jeugdstelsel te verbeteren ook zijn er specifiek op Roma-gerichte projecten om deze groep te ondersteunen. In ongeveer 300 dorpen worden programma's ingezet om de kinderen niet van hun ouders te laten scheiden. Zo zijn er opvanghuizen voor moeder en kind waar zij ondersteund worden in het opvoeden van hun kinderen.

ALGEMEEN HONGARIJE

Uit woo-documenten, gesprekken met deskundigen en ngo's in Hongarije komt het volgende beeld waar wij graag uw reactie op willen (per punt).

-in Hongarije zijn wetten die de binnenlandse adoptie van kinderen tegenwerken. Zo mogen in principe alleen getrouwde man-vrouw-stellen kinderen adopteren. Alleenstaanden mogen dit alleen onder strikte voorwaarden waardoor het nauwelijks gebeurt. Stellen van gelijk geslacht mogen niet adopteren terwijl zij juist bereid zijn om oudere kinderen, Roma en gehandicapte kinderen op te nemen die andere binnenlandse adoptieouders vaak niet willen adopteren. Deskundigen zeggen dat de Hongaarse wetgeving die actief binnenlandse adoptie tegenhoudt indruist tegen het subsidiariteitsbeginsel dat bepaalt dat een land van herkomst eerst alles zelf in het werk moet hebben gesteld om een binnenlandse oplossing te vinden.

Zoals uit de WOO-stukken blijkt, heeft de Centrale autoriteit politiek-culturele aspecten, zoals abortuswetgeving of een verbod voor paren van gelijk geslacht om te mogen adopteren niet meegewogen in de landenanalyse. Ook al kunnen deze aspecten (indirect) van invloed zijn op het aantal adoptiekinderen uit een land.

-het kinderbescherming/jeugdzorgsysteem in Hongarije staat onder druk. Het is zwaar onder-gefinancierd en heeft veel te weinig personeel. De financiering ligt onder het Europese gemiddelde en is niet gestegen in de afgelopen jaren. Er is nauwelijks ondersteuning voor ouders en gezinnen, zeker in rurale regio's en in Roma-gemeenschappen. In de praktijk wordt er nauwelijks gewerkt aan preventie om separatie tussen ouders en kinderen te voorkomen en wordt de verantwoordelijkheid om gezinnen bij elkaar te houden vooral bij ouders zelf neergelegd. Als kinderen uit huis zijn geplaatst gaan ze maar heel zelden terug, hier wordt in de praktijk ook niet actief op gehandeld. Voogden hebben een veel te hoge caseload van gemiddeld 31 kinderen, en de helft van hen heeft een hogere caseload dan de wettelijke grens.

Zie antwoord over het jeugdstelsel

-armoede, etniciteit en handicaps zijn nog altijd belangrijke factoren voor kinderen om in 'state care' (pleeggezin of tehuis) terecht te komen. Roma-kinderen zijn zwaar oververtegenwoordigd in state care, dit komt volgens lokale experts vanwege vooroordelen en discriminatie. Volgens Eurochild (2021) komt 35% van de kinderen in state care terecht vanwege armoede.

Zie antwoord over het jeugdstelsel